

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Dagmar Nygrínové a soudců JUDr. Petra Průchy a JUDr. Marie Turkové v právní věci žalobkyně: **O. S.**, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 16. 11. 2007, č. j. 8 Ca 296/2007 - 14,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **se zamítá.**
- II.** Žádnému z účastníků **se nepřiznává** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobkyně (dále též „stěžovatelka“) včas podanou kasační stížností brojí proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 16. 11. 2007, č. j. 8 Ca 296/2007 - 14, kterým byla zamítnuta její žádost o osvobození od soudních poplatků v řízení o žalobě proti rozhodnutí ministra vnitra, jímž byl zamítnut rozklad proti rozhodnutí Ministerstva vnitra, kterým nebylo pro nesplnění podmínek uvedených v ustanovení § 67 odst. 1 zákona o pobytu cizinců vyhověno její žádosti o povolení k trvalému pobytu.

V kasační stížnosti stěžovatelka současně požádala o ustanovení zástupce pro řízení o kasační stížnosti a osvobození od soudních poplatků v řízení o kasační stížnosti.

Městský soud v Praze v odůvodnění napadeného usnesení uvedl, že přípisem ze dne 3. 10. 2007 byl žalobkyni soudem zaslán formulář „Potvrzení o osobních, majetkových a výtěžkových poměrech“ s tím, aby ho vyplněný a potvrzený vrátila soudu zpět do čtrnácti dnů ode dne doručení. Předmětný formulář byl soudu doručen dne 22. 10. 2007, s tím, že žalobkyně má průměrný měsíční čistý výdělek za 3. kalendářní čtvrtletí ve výši 11 676 Kč. Při výši soudního

poplatku 2000 Kč za podaný návrh (žalobu) městský soud konstatoval, že nelze dovodit, že by finanční situace žalobkyně byla taková, že by jí nedovolovala soudní poplatek v uvedené výši zaplatit. Proto žádost žalobkyně o osvobození od soudních poplatků zamítl.

V kasační stížnosti stěžovatelka odkazuje na důvody specifikované v § 103 odst. 1 písm. a) a e) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), namítá nezákonnost rozhodnutí a dále to, že napadené rozhodnutí trpí vadami řízení, a uvádí, že nebyly splněny podmínky pro zamítnutí její žádosti. Současně poukazuje na to, že kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatele.

Podanou kasační stížnost shledal Nejvyšší správní soud přes nezaplacení příslušného soudního poplatku v řízení o kasační stížnosti přípustnou, neboť zaplacení soudního poplatku za kasační stížnost nelze považovat za podmínku řízení v případě, kdy jsou předmětem posuzování kasačního soudu důvody pro osvobození od soudních poplatků. Stejně tak nelze považovat za překážku projednání takové kasační stížnosti skutečnost, že stěžovatel není v řízení o kasační stížnosti zastoupen advokátem. K tomu Nejvyšší správní soud odkazuje na svou judikaturu, v níž k analogické situaci uvádí, že *V řízení o kasační stížnosti proti usnesení krajského soudu o zamítnutí návrhu žalobce na osvobození od soudních poplatků není třeba trvat na zaplacení soudního poplatku za kasační stížnost ani na povinném zastoupení advokátem.* (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 10. 2007, č. j. 1 Afs 65/2007 - 37, www.nssoud.cz).

Nejvyšší správní soud přezkoumal napadené usnesení v souladu s § 109 odst. 2 a 3 s. ř. s. vázán rozsahem a důvody, které stěžovatelka uplatnila ve své kasační stížnosti. Neshledal přitom vady podle § 109 odst. 3 s. ř. s., k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti.

Stěžovatelka v kasační stížnosti uplatnila důvody uvedené pod ust. § 103 odst. 1 písm. a) až e) s. ř. s. S ohledem na povahu předmětu řízení o kasační stížnosti, jímž je zamítnutí žádosti o osvobození od soudních poplatků, přichází podle názoru Nejvyššího správního soudu v úvahu kasační důvod uvedený pod písm. a) uvedeného ustanovení, tedy nezákonnost rozhodnutí, spočívající v nesprávném posouzení právní otázky soudem, tedy otázky, zda poměry stěžovatelky (majetkové, osobní...) odůvodňují osvobození od soudních poplatků.

Po přezkoumání věci dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

Nejvyšší správní soud nejprve posoudil formální náležitosti kasační stížnosti a konstatoval, že kasační stížnost je podána včas a jde o rozhodnutí, proti němuž je kasační stížnost přípustná.

Podle ustanovení § 36 odst. 3 s. ř. s. *Účastník, který doloží, že nemá dostatečné prostředky, může být na vlastní žádost usnesením předsedy senátu osvobozen od soudních poplatků. Dospěje-li však soud k závěru, že návrh zjevně nemůže být úspěšný, takovou žádost zamítne. Přiznané osvobození kdykoliv za řízení odejme, popřípadě i se zpětnou účinností, jestliže se do pravomocného skončení řízení ukáže, že poměry účastníka přiznané osvobození neodůvodňují, popřípadě neodůvodňovaly.*

Vedle ust. § 36 odst. 3 s. ř. s. se ve smyslu ust. § 64 s. ř. s. při rozhodování o osvobození od soudních poplatků aplikuje i ust. § 138 zák. č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „o. s. ř.“). Ve smyslu tohoto zákonného ustanovení lze přiznat osvobození od soudních poplatků, odůvodňují-li to poměry účastníka, zcela nebo zčásti. Zadatel je přitom povinen soudu prokázat věrohodným způsobem své majetkové a sociální poměry.

Při rozhodování o osvobození od soudních poplatků soud přihlíží k celkovým majetkovým poměrům žadatele, k výši soudního poplatku, k nákladům, které si pravděpodobně vyžádá dokazování, k povaze uplatněného nároku a k dalším obdobným okolnostem. Objektivní hlediska pro posuzování poměrů žadatele, resp. jejich tíživosti, v současné době v platném právu vyjádřena nejsou. Soudy jsou proto nuceny překlenuvat tento nedostatek v každém konkrétním případě interpretací. Celkové zhodnocení všech okolností, které vypovídají o poměrech žadatele je tak věcí úvahy soudu a promítá se do závěru, zda je žadatel s ohledem na své poměry schopen zaplatit soudní poplatky. Jestliže mu to jeho poměry nedovolují, je soud povinen mu přiznat tomu odpovídající osvobození od soudních poplatků v plném rozsahu nebo zčásti. To, že rozhodnutí o tom, zda jsou splněny zákonem stanovené předpoklady pro přiznání osvobození od soudních poplatků spadá výhradně do rozhodovací sféry, a tedy i úvahy, „obecných“ soudů ostatně dokládá i judikatura Ústavního soudu. Tak se např. v usnesení Ústavního soudu sp. zn. IV.ÚS 271/2000 uvádí, že „Rozhodnutí o tom, zda jsou splněny zákonem stanovené předpoklady pro přiznání osvobození od soudních poplatků, spadá výhradně do rozhodovací sféry obecných soudů a s ohledem na ústavně zaručený princip nezávislosti soudů (čl. 82 Ústavy České republiky) Ústavnímu soudu nepřísluší přebhodnocovat závěry, ke kterým obecný soud při zvažování důvodnosti uplatněného nároku dospěl. Přiznané osvobození od soudního poplatku navíc může být kdykoliv za řízení, případně i se zpětnou účinností odejmuto, pokud se prokáže, že poměry účastníka osvobození neodůvodňují nebo neodůvodňovaly.

V posuzované věci městský soud zkoumal a hodnotil osobní a majetkové poměry stěžovatelky, zjistil výši peněžních čistých průměrných měsíčních příjmů žadatelky z posledního období. Takto zjištěné osobní a majetkové poměry vzal za východisko hodnocení a úvahy, zda stěžovatelka má či nemá dostatečné prostředky (jak to má na mysli § 36 odst. 3 s. ř. s.) k tomu, aby mohla uplatnit svá práva u soudu. Vzal v úvahu přicházející výši soudního poplatku a dospěl k závěru, že stěžovatelka má dostatečné prostředky k tomu, aby příslušný soudní poplatek uhradila, a proto její žádost o osvobození od soudních poplatků zamítl.

Nejvyšší správní soud si ze spisu ověřil, a má za prokázané (viz stěžovatelkou vlastnoručně vyplněné a podepsané „potvrzení“), že bylo doloženo, že stěžovatelka měla průměrný měsíční čistý výdělek za 3. kalendářní čtvrtletí ve výši 11 676 Kč, který pobírala jako dělnice od svého zaměstnavatele Xaverov, a. s., V lužích 735/6, Praha 4. Soudní poplatek za žalobu proti rozhodnutí správního orgánu ve věcech správního soudnictví činí podle položky č. 14a bod 2. písm. a) přílohy k zákonu č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích 2000 Kč.

Městský soud v Praze tak i podle názoru Nejvyššího správního soudu postupoval správně, neboť objektivně zjistil, odpovědně zhodnotil a uvážil předpoklady na straně žalobkyně pro osvobození od soudních poplatků, a věc vyhodnotil tak, že zákonem stanovené podmínky pro osvobození od soudních poplatků nesplňuje.

Nejvyšší správní soud proto ve smyslu ustanovení § 110 odst. 1 s. ř. s. kasační stížnost podanou stěžovatelkou proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 16. 11. 2007, č. j. 8 Ca 296/2007 - 14, jako nedůvodnou zamítl.

O nákladech řízení rozhodl Nejvyšší správní soud podle § 60 odst. 1 s. ř. s., ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatelé neměli v řízení úspěch, žalovaný, který v řízení úspěch měl, žádné náklady neuplatňoval a Nejvyšší správní soud ani žádné mu vzniklé náklady ze spisu nezjistil, proto rozhodl tak, že se žádnému z účastníků právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti nepřiznává.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 8. dubna 2008

JUDr. Dagmar Nygrínová
předsedkyně senátu